

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ŞI ADMINISTRAȚIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la admini-
strație. Prețul după tarife
şi învechit.

Manuscrisele nu se în-
napoiază.

Perspectivile războiului.

În faza în care se anunță preparativele extraordinare pentru facerea de muniții, trebuie să primim luptele de până azi ca un fel de început al războiului european, cu toate succesele mari pe cari le-au realizat armatele noastre aliate.

Războiul început va dura prin urmare încă multă vreme și aceasta se vede din însăși măsurile pe cari le-au luat beligeranții.

Proclamația plină de încredere lansată de către Împăratul Germaniei, și discursul rostit în duma rusă de către d. Sassonow ne arată și ele, într-o anumită măsură, hotărârea de a duce războiul până la uzură, până la exterminare. Am mai putea adăuga în această privință și noua intervenție, rămasă fără ecou, făcută de către Papa, pentru încheierea păcii. De pace nu se vorbește acum . . . Ori-ce intervenție, ori cât de înaltă, pare inutilă în situația actuală.

Chestiunea prelungirii războiului este pusă și de fostul ministru de externe al Franței, Gabriel Hanotaux, care publică un interesant studiu în „La revue hebdomadaire”. Analizând faza actuală a războiului din punct de vedere militar, G. Hanotaux scrie între altele:

Din punct de vedere militar trebuie semnalat falimentul metodei ofensive cu orice preț și al strategiei napoleoniene. Un ofițer îmi scria asupra luptelor următoare: O foarte mare artilerie inamică a fost adusă contra noastră; ea ne inunda cu proiectilele ei de mare calibru. Și noi, cu caracterul nostru ofensiv, am suferit, și atât de ce; am fost hrăniți dela început cu ideea că vom înainta; din cauza aceasta nu ne-am instalat nici odată. În fața noastră tunul nostru de 75 uşor, încearcă să străpungă poziții întărite, cimentate, blindate, pe cari numai artileria grea poate să le nimicească. Pretutindeni, unde frontul nu e bătut de tunurile noastre mari, atacul nu poate să reușească, fiind secerat de mitralierele și lucrările în flanc ale inamicului.

Dar lumină se face. Dezastrul Rusiei în Galiția, pune în toată amploarea chestiunea munițiilor. Pe de altă parte, învățăm și noi, ceea ce au în-

vătat Germanii din prima mare luptă în Flandra, că în acest războiu, orice ofensivă e înfricoșător de costisitoare.

În principiu, războiul acesta este un războiu de uzură; deci el va ține multă vreme, foarte multă, poate. Să ne organizăm pentru aceasta. Fierul, armele ucigătoare nouă, procedeele științifice, un blocus naval foarte strict producția civilă ca și cea militară, joacă un rol și va juca un mare rol. Să se satisfacă toate nevoile, nu improvizându-se ci prin o organizare, nu numai într-o singură țară aliată, ci în toate; să se supravegheze una pe alta; să încheie pacturi pozitive una față de alta; trebuie ca o autoritate acceptată de toți să conducă real ansamblul operațiilor. Nimic nu e mai periculos de cât lipsa de coordonare, care permite inamicului să se întoarcă pe un front după ce l'a respins pe celălalt. Numai astfel se va putea găsi într-o zi punctul slab al adversarului, acela prin care va fi silit să cedeze.

E probabil ca acest punct să fie pe frontul meridional, fiindcă sectorul acesta e cel mai depărtat de inima inamicului. Luarea Constantinopolului, extensiunea frontului sârb ar putea aduce evenimente decisive. Dar, chiar dacă aceste evenimente nu se produc de cât încet, nu trebuie să desaspezăm.

Aceste sunt părerile lui Hanotaux.

Când acestea sunt perspectivele în ceea ce privește sfârșitul războiului, evident că succesele variabile dintre beligeranți nu pot determina o discuțiune asupra păcii. De aceea, se constată din nou, că și de astădată intervenția pentru pace făcută de către Papa a rămas fără ecou — pentru că războiul european mai cere încă mari sacrificii de oameni și de averi.

O nouă acțiune pentru pace a Papei. Din Rotterdam se comunică:

Correspondentul din Roma al lui „Daily Telegraph” anunță că papa se pregătește, cu colaborarea statelor neutre, să facă mari încercări pentru pace. În legătură cu

aceasta, Papa va convoca Colegiul Cardinalilor.

O altă telegramă din Stockholm comunică:

După o știre din Roma a lui „Aftenningen” Papa va începe o nouă acțiune pentru încetarea ostilităților. Acțiunea Papei va lua de astădată un caracter mai hotărât. Papa s'a adresat înainte de toate suveranilor statelor neutre, invitându-i să ia parte la acțiune. Unii suverani ar fi și răspuns, că apreciază perfect inițiativa Papei.

Regimentul 64 (Orăștie) pe câmpul de luptă.

— Scrisoare din războiu. —

Mult stim d-Je Redactor!

În puținele mele cuvinte voiesc să vă comunic câteva momente înălțătoare din lupta ce a avut o regimentul No. 64 în 15 spre 16 Mai 1915 la Rusk-Brod în Polonia-rusească:

Regimentul nostru a început urmărirea dușmanului, care se retrăgea în direcțiunea Vistulei, la 13 Mai a. c. Bravii noștri flăcăi merită lauda și recunoștința tuturor pentru fapta cu care au învins greutatele marșului până în 15 Mai seara, și merită atențiune deosebită pentru spiritul lor ager în observarea ori-cărui lucru, precum și pentru bunătațea sufletului lor, cari calități eminează nu în-au părăsit, deși grutățile războiului apăsă greu umerii lor de 12 luni încoace.

Urmărind 2 zile după olaltă dușmanul, batalioanele cele 2 din fruntea regimentului ajunseseră la o distanță de vre-o 300 pași în cel mai mare foc, în fața dușmanului. Sosiți aici au deschis focul, dar din cauza focului puternic dușmanul nu se putea ști că în ce front și în ce depărtare s'au așezat cele 2 batalioane, la cari comanda regimentului trebuia să trimită trupe de întărire. Cu toată situația dificilă a regimentului, câteva companii brave au aflat locul la marginea pădurii și au întărit astfel cele 2 batalioane. Alte 2 batalioane, anume batalionul 4 sub comanda majorului Diviziei, și batalionul 6 sub comanda căpitanului Eibel au atacat dușmanul la aripă și astfel dușmanul a fost silit să se retragă, după ce o noapte întregă din 15 spre 16 Mai a ținut naprasnicul foc de pușcă și mitralieze atât din partea noastră cât și a lui.

Un deosebit succes a înregistrat mitralieza No. 2 sub comanda căpitanului Reiter, care a fost prima care a înaintat până la marginea pădurii, deschizând un foc puternic. Factorii români împărțiți la mitralieze în ploaia

gloanțelor dușmane duceau în continuu munițiile la mașinile dela cali, cari erau adăpostite în dosul pădurii, la mehanicul mașinilor cu numele Iosif Pleșa din Alba-Iulia, când o mașină a fost sfărțiată de gloanțele dușmane, a înaintat până la ea, a luat-o și a reparat-o iarăși, deși primejdia a fost cumplită.

Pierderile regimentului au fost (morți și răniți socotiți laolaltă) 60 de oameni. Cu o conducere așa bună și cu astfel de flăcăi eroi regimentul No. 64 a trecut și va trece cu ajutorul celui de Sus din isbândă în isbândă.

Polonia rusească la 29 Iulie 1915.

Cadet Dr. D. d.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 9 August. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

În nordul monarhiei.

Pe dușmanul respins de pe frontul Vistulei, îl urmărim. Forțele austro-ungare-germane deja eri au trecut între linia ferată *Ivangorod-Lukov* și între comuna *Garmolin*, șoseaua cea mare *Varșovia-Lublin*, în direcție ostică.

La *Ivangorod* am curățit de dușmani țărmul stâng al râului *Wiepre* și țărmul drept al *Vistulei*. Trupele noastre au trecut peste *Wiepre* spre nord-est și spre nord. Pe terenele de luptă dela *Lubartow* și dela *Michow* se văd toate urmele grabnicei retrageri a dușmanului.

Numărul prizonierilor făcuți de armata arhiducelui Iosif Ferdinand s'a ridicat la 8000. Între *Vistula* și *Bug* lupta continuă.

La *Nistru*, din sus de *Uscieca*, trupele noastre au respins în mai multe puncte pe Ruși, făcând 1600 prizonieri și capturând 5 mitralieze.

La granițele italiene.

Fartea sudică a platoului dela *Doberdo* a stat eri în mai multe locuri sub un violent foc de artilerie. Artileria noastră i-a răspuns cu succes. În ținutul dela *Plava* încă a fost o activitate mai febrilă de artilerie.

Încercarea infanteriei italiene de a pătrunde în pozițiile noastre dela *Podgora*, nu a succed. La granița *Carintiei* mai multe detașamente mici dușmane au dat atacuri nesuccese în diferite locuri.

Înainte pozițiilor noastre dela trecătoarea *Bladner* dușmanul a lăsat mai mult de 100 morți.

Pe teritoriul de graniță din *Tirol* o patrulă a noastră a respins pe *Koresta Bianka* și lângă *Monte-Cristallo* o jumătate de companie dușmană, căreia i-a cauzat pierderi însemnate, fără ca patrula noastră să fi pierdut un singur om.

Spre vest dela *Daone*, la *Lavanech*, s-a susținut în noaptea de 6 August un foc viu de artilerie, la care însă din partea noastră n-a luat parte nici o trupă.

General de divizie *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 9 August. — Buletinul oficial al marele cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

La *Hooge*, spre est dela *Ypern*, eri în zorii zilei s-a început lupta. Ieșirile Francezilor în *Argoni* au eșuat.

Eri la *Dammeskirk* și la *Schwarzensee*, iar azi-dimineață la *Iper*, *Gondrexange* și *Harboney* avioanele noastre au împușcat câte un avion militar dușman, pricinindu-i căderea. Cele două din urmă aparțineau escadrelor aeriene, care înainte de aceea aruncaseră bombe asupra orașului deschis și care cade în afara de zona de operații, *Saarbrücken*, de sine înțelese însă fără să fi făcut nici o pagubă militară; dar a omorât 9 cetățeni liniștiți, pe 26 i-a rănit mai greu, iar un număr mai mare au fost răniți mai ușor.

La est și sud-est: Trupele noastre cari atacă *Kovno*, au înaintat și mai aproape de fortăreață. Am făcut prizonieri 430 Ruși, între cari 3 ofițeri, și am capturat 8 mitralieze. Prin lupte violente contra frontului dela nord și vest dela *Lomza* încă am înaintat mult; aici am făcut prizonieri 3 ofițeri și 1400 soldați, și am capturat 7 mitralieze și un automobil panțerat.

Sonet.

Stă palidă la masă'n colț și scrie
Bărbatului o'ntristătoare carte...
Copilul i-a murit... ș'acum, vai,

[Toate

Sunt triste și deșerte în chilie...

[Inlăcrimate,

Ce cad în stropi de roaie

[Pe hârtie

Șin inima-i amară și pustie

Unde'nnebun de dânsul i-se zbate...

Copilul mort, iar tatăl dus

[departe...

Dum an acuma luptă pentru

[fară!...

Iarbiței, grija, i-a rămas de toate.

Șacum se zbate de durere iară

Nevrând a fiului subită moarte

So scrie 'n cartea tristă

și amară...

N. T.

La mormântul Regelui Carol.

București 25 Iulie v. 1915

Cultul oamenilor mari rămâne mereu Școala cea mai înaltă și mai impresionantă pentru sufletul multimilor. Căci însăși istoria omenirii — s'a spus de mult, — e cuprinsă în viața acestor oameni mari.

Dacă e adevărat că valoarea oamenilor de seamă ai unui neam apare în proporțiile ei reală numai după ce acști oameni s'au dus, e în afară de îndoială că vremea care trece sporește și mai mult greutatea acestor individualități dispărute.

Soarta a hărăzit neamului nostru un mare exemplu în acest domeniu, prin viața și opera primului Rege al României și prin trecerea lui în cealaltă lume — plâns de întreaga suflare românească.

Am revăzut eri mormântul în care doarme somnul cel făr' de sfârșit Regele defunct Carol I.

De sub mănunchiurile de flori mereu proaspete răsare catifeaua roșie care acopere lespedea, culoarea casei de Hohenzollern, asemănătoare cu aceea care stă deasupra lespedelor unde dorm Neogoe Vodă și Doamna lui, Despina.

Neamul Basarabilor evlavioși și mari la suflet e înfrățit, în de două ori sfânta mănăstire a Carții de Argeș, cu neamul militarilor aspri și bravi ai Hohenzollernilor.

O candelă, ca un strop de aur, îi arde la cap ziua și noaptea, următor datinei.

Scriitorul rândurilor acestea e printre acei cari au fost de față la ridicarea corpului Regelui defunct din Castelul Peșei și la punerea lui către locașul de vecinicie odihnă. Cum fumega atunci de trist mușii Sinsiei și ce amar plângeau trompetele înfiorând depărtările înalte — în vreme ce convolul jalnic cobora pe șosea — sunt lucruri de o tragică maiestate cari nu se pot uita niciodată.

Ca, amintirea Regelui defunct e mereu vie, și cu cât vremea trece, cu atât individualitatea Lui, crește, e mereu mai mare.

Dreptul judecător al acțiunilor omenestii, timpul tînde să facă de pe acum, din Marele dispărut, un tip de legendă.

Oameni mulți, din multe locuri vin la groapa Lui, nu să-l vadă unde doarme, ci să se închine cu venerație. Închinarea lor e cu genuchiul plecat și cu fruntea spre lespedea rece.

Pilda pietății o dă cea dintâi M. S. Regina Elisabeta. La puțină vreme după așezarea Regelui Carol alături de

voievozii ea dorm în mănăstirea Curtea de Argeș, Majestatea Sa a rămas acolo, făcută și nemiscată. De luni de zile, vine regulat în fiecare zi la ora 9 dimineața, și stă ceasuri întregi lângă mormânt. Se vorbește despre un El încet, mai mult prin semne, și se umbă în vârful picioarelor, — sau nu se umbă de loc.

Regina plânge mult stând pe scaunul ei, ua scaun care i s'a așezat anume lângă mormânt. Imbrăcămintea de catifea a acestui jeț e drept că poartă, brodată în aur coroana regală. Dar că rădă durere omenescă plutește înprejurul acestui scaun regal, pe care încrămășează Mama care și-a pierdut copilul și soția al căreia soț s'a dus pentru totdeauna...

Unegri Regina zăbește, printre lacrimi. Zăbește atunci când pe ușa larg deschisă a intrat un sătean bătrân venind de departe; omul și-a lăsat bățul și trista la ușa afară, și-a luat palăria subsoară și a bănut tare opinea de pământ să-și scuture praful. Intră încet și se înclină, apoi se întoarce spre mormânt și-și face iar cruce înghenunchiând. Catină de cupru:

— Mare-al fost, Doamne, pe pământ; mare trebuie să fi și dincolo...

Judecata poporului, judecata mai ales a poporului pe care l-a condus și care are cu atât mai multă însemnătate.

M. S. Regina Elisabeta e amenințată de o primejdie: dacă cei dimprejură-i nu ar lua măsuri grabnice și serioase, ar ajunge în scurt timp cea mai săracă femeie din lume, n'ar mai rămâne nici un gologan. Cu o mână largă și cu inima cea mai înțelegătoare, împarte în dreapta și în stânga, tuturor celor care-i cer. Și, slavă Domnului, cei cari cer nu sunt de loc puțini, ci sunt cu mii. Obiectul cererilor e variat: un om are o fată de măritat și nu-i poate da zestre; altul n'are cu ce sfârși o casă pe care-a început-o; o femeie avea o vacă dar hoții au lăsat-o fără ea într-o noapte; un cetățean pensionar cere de vre-o 12 ani o medalie la care el știe că are drept dar pe care guvernul nu vor de fel să i-o dea; un tată n'are cu ce plăti taxa și cărțile de școală ale fiului său...

Toți se adresează Reginei, care nu numai că-i ascultă, dar vrea să-i și mulțumească pe toți.

Atmosfera de dureroasă măreție singularică în care își petrece azi zilele M. S. Regina Elisabeta e uneori cutremurată de fapte adânc mișcătoare. Un fapt de această natură, care merită să fie cunoscut, e următorul:

Să știe că fiece soldat în momentul când pleacă în campanie, are cu el o cruciulă de metal; ea, cuprinzând numărul de serie al soldatului

Spre sud dela *Lomza* am ajuns la șoseana ce duce spre *Ostrow* și am trecut șoseaua *Ostrow-Wyskow*. Rușii, cari în unele locuri se mai opuneau cu îndârjire, au fost alungați din pozițiile lor.

Nowogeorgiensk a fost închis de noi și în partea ostică, între *Narew* și *Vistula*. *Praga*, care se află față în față cu *Varșovia*, am ocupat-o. Trupele noastre înaintează mai departe spre est.

În *Varșovia* am făcut câteva mii de prizonieri.

Armata generalului *Woyrsch*, urmărind pe Ruși, a trecut șoseaua *Garwolin—Ryck* spre nord-est dela *lwangorod*. Aripa stângă a grupului de armată a lui *Mackensen* a respins pe Ruși peste râul *Wieprz*. Centrul și aripa dreaptă se apropie de linia *Ostrow—Gansk—Ugrusk*, lângă *Bug*.

Pressa germană despre regimentul 50. Cu poșta de azi am primit dela un prieten de-al nostru nrul 395 din 5 August al ziarului berlinez *»Berliner Tageblatt«*. Pe pagina primă a acestui număr găsim tipărit cu litere grase sub titlul *»Asaltul Românilor ardeleni asupra pozițiilor dela Ivan-gorod«* raportul corespondentului *Emil Szomory* trimis din cartierul general, pe care l-am reprodus eri din ziarul *»Az Ujság«*. În acest raport, care diferă intrucăva de cel publicat în *»Az Ujság«* se spune între altele:

În 2 August s'au distins cu deosebire regimentele românești, cari se luptă sub comanda generalului *Hermann Kövess* în armata *Woyrsch*. Ele au respins pe Ruși până la linia principală de apărare a *Ivan-gorodului*. *Regimentul 50, care e compus din Români ardeleni, a luat toate obstacolele tehnice...*

»Generalul v. Woyrsch a re-levat vechia Româniilor într-un ordin de zi. Români au înaintat în mijlocul celui mai mare foc, liniștiți și conștienți dând întregii lumi dovadă despre eroismul și iubirea lor de patrie«.

Maj. Sa cătră Românii din Maramureș. Drept răspuns la telegrama omagială a Românilor maramureșeni a sosit la adresa d-lui *flspan Nyegre Lázló* din *Viena-Burg* următorul răspuns:

»Majestatea Sa Impăratul și Regele nostru apostolic a binevoit prea grațios a primi cu viae mulțămită omagiul exprimat prin vicarul episcopesc Titus Bud, în numele preoțimii și a credincioșilor de confesiunea greco-catolică din comitatul Maramureș, trimis prin Ilustritatea Voastră și pentru această nouă manifestare de credință probată și de patriotism gata de jertfă a locuitorilor români din comitat binevoește a-și exprima profunda sa mulțămită. La ordin suprem Daruváry m. p.

și contingentul, servește în caz de căderea omului să i se stabilească cu ușurință identitatea.

Un căpitan a venit într-o zi la mormântul Regelui defunct și a stat acolo, singur, vreme de un ceas. El a plecat plângând după ce a pus pe mormânt o asemenea cruciuliță militară, legată de un buchet de flori cu o față de zăbranic negru. Crucea are următoarea inscripție: *»Căpitan viteaz, nu te vom uita niciodată!*

Ofițerul a vrut să rămână anonim: numele lui are inițialele G. T.

E, în gestul lui mare și modest, expresiunea glasului ostentilor români.

Regina a plâns mult, când a văzut acest mișcător omagiu al căpitanului necunoscut. Următor ordinului Majestății Sale, crucea depusă de el stă de atunci, pe mormânt, deasupra, legată de câte un buchet care se schimbă cu sfîșnele în fiecare zi.

M. Negru.

„Cartea de aur“.

Primum la redacție volumul VIII, ultimul volum al importantei lucrări a d-lui *Teodor V. Păcățianu*, *»Cartea de aur«*. Acest ultim volum din publicațiunea monumentală a d-lui T. V. Păcățianu, conține vorbirile deputaților români și ale arhierilor noștri roștite între anii 1896—1910 în camera deputaților și magnaților.

Din introducerea pe care o face autorul acestui volum reținem următoarele:

Acum, când lucrarea mea e gata și e dată întregă celor ce o vor putea consulta totdeauna cu bun folos, mă simțesc dator să mulțumesc tuturor stimateilor abonați ai publicației, cari cu sprijinul lor au făcut, ca cheltuielile mari de tipar barem în parte să-mi poată fi acoperite, și să-i rog, să-mi păstreze simpatia și pentru viitor. Eventuale greșeli mărunte de tipar indulgentul cititor va binevoi a le îndrepta singur, iar greșelile ori scăderile mai mari le vor îndrepta ceie vor veni să completeze și să continue lucrarea aceasta, urmasii, căroia le doresc să fie mai norocoși decât mine și să poată scrie și despre izbânzi, nu numai despre lupte și jertfe.

Iar din cuvântul de încheiere:

»Am ajuns la sfârșitul volumului acestuia și totodată la sfârșitul publicației mele. Încheiu aici lucrarea aceasta, care m'a costat o muncă migăloasă de șasesprezece ani, și a recamat cheltuieli neacoperite de aproape opt mii de coroane, jertfite din sărăcia unui om, care trăiește din munca grea și isovitoare de puteri a gazetăriei. Mai departe nu pot să merg, din două motive: întâiu, pentru-că ciclul parlamentar 1910—1915 încă nu e încheiat, al doilea, pentru-că începerea anului 1910 s'a început o epocă nouă în viața noastră politică, epoca încercărilor de apropiere și de înțelegere între cei dela putere și conducătorii poporului nostru. O epocă însă, care nu poate fi studiată încă cu destulă aprofundime și obiectivitate, din motivul, că nu cunoaștem destul de bine toate amănunțile ei.«

Asupra muncii valoroase a autorului nu mai insistăm de astădată. Ea este prea bine cunoscută și se recomandă de sine. *»Cartea de aur«* a d-lui Păcățianu n'ar trebui să lipsească din casa niciunui cărturar român.

Acest ultim volum, care se estinde pe aproape 900 pagini octav mare costă 12 cor. (pentru România 15 lei) și se poate comanda dela autorul în Sibiu.

Bulgaria și propunerile ententei. Din Sofia se comunică:

Sâmbătă seară guvernul bulgar a făcut contra propunerile sale împătritei înțelegeri. Răspunsul acestora nu era așteptat înainte de cunoașterea rezultatului ofensivei austro-germane asupra *Varșoviei*. Răspunsul s'a dat totuși cu atăta grabă în urma insistențelor *Rușiei*.

Se afirmă că țarul *Nicolae* ar fi făcut mari presiuni la Niș, spre a îndupleca pe sârbi să cedeze *Bulgariilor* teritoriul până la râul *Vardar*.

Un ministru străin a dat următoarele amănunte asupra ultimelor propunerii ale ententei:

Bulgaria va ocupa localitățile din *Macedonia* până la *Vardar*. Impătrita înțelegere garantează *Bulgariilor* după rășboiu cedarea teritoriilor și dincolo de *Vardar* împreună cu *Bitolia*. Zona teritorială în litigiu va fi supusă arbitrajului *Rușiei*. Restul va rămâne al *Serbiei*.

Despre teritoriile din *Macedonia* stăpânite de *Greci* propunerea nu vorbește, lăsând mână liberă *Bulgariilor* în această direcție.

În schimb acestora *Bulgaria* trebuie să declare rășboiu *Turciei*, ocupând linia *Enos-Midia*.

Între *Bulgaria* și *Serbia* va urma apoi o restabilire a alianței.

Această propunere a fost făcută în parte de către reprezentanții puterilor triplei-înțelegeri. Ea urmează să fie studiată de guvern.

Părerea generală este însă că ele nu conțin nimic nou față de propunerile făcute la 17 Mai, și că au de scop să împiedice numai aranjamentul turco-bulgar. *Pressa* comentează în acest senz recenta propunere.

Școalele medii

(gimm. și reale) gr. or. rom. din Brașov.

Instiințare pentru anul viitor.

Anul școlar 1915—16 se va începe în 1 Septembrie st. vechiu 1915, adică în 14 Septembrie st. nou. Părinții, cari doresc să-și dea copiii la aceste școale, sunt poftiți a se prezenta cu filii lor în cancelaria direcțiunii școlare în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie vechiu, adică în 14, 15 și 16 Septembrie st. nou pentru înscriere. Școlarii cari se înscriu pentru primadată la școalele noastre medii, vor aduce testimoniu școlar, certificat de naștere și certificat de revaccinare. Testimoniu școlar de pe clasa precedentă au să-l prezinte toți școlarii, cari vin a se înscrie, așadar și școlarii, cari au absolvit clasa precedentă la școalele noastre.

Din 31 August și până în 2 Septembrie vechiu dela 8—12 ore a. m. se vor ține examenele de corigență. Ceie s'ar prezenta mai târziu, au să dea petiție la direcțiune, dovedind cu atestat valabil cauza întâzierii.

Examenele private (particulare) se vor ține în zilele de 15—18 Septembrie vechiu, având școlarii privațiști să se prezinte până cel mult în 15 Septembrie st. vechiu în cancelaria direcțiunii școlare și să plătească taxele școlare și de examen.

Notă. — Școlarii, cari vin dela un institut, unde în gimnaziul superior nu au învățat limba grecească, vor avea să dea un examen de primire din limba grecească.

Suma didactrului și a tuturor taxelor școlare în gimnaziul inferior și școla reală este de 54 coroane pe an, iar în gimnaziul superior (cl. V.—VIII) de 80 coroane pe an. — Școlarii cari se înscriu pentru întâiadată la una dintre școalele noastre centrale gr. or. române din Brașov plătesc (în gimm. și reale) încă o taxă de primire de K 8 — odată pentru totdeauna peste suma mai sus arătată. — Școlarii neromâni plătesc didactrul și taxele dublu.

Didactrul se poate plăti în 3 rate după dispozițiile stabilite în normativul Eforiei școl.

Școlarii, cari vor să fie scutiți de didactrul trebuie să-și înainteze petițiunile lor până în 30 Septembrie stil vechiu: la cancelaria Eforiei școlare.

1) Îndreptățiți a petiționa sunt acei școlarii săraci, cari au moralitatea bună și nota generală din studii foarte bine sau bine. Cu nota suficient pot să fie scutiți numai acei elevi, cari sunt din Brașov și cercetează clasa I. și II. gimnaz. sau reală.

2) La petițiune se aclude atestatul de paupertate dat de oficiul comunal, dar vizat și de parohul local.

3) Toți retenții au să accludă și testimoniu ultim de clasă.

Scutiri se acordă numai la didactrul (24 cor. în clasele infer. și 40 cor. în clasele superioare) — celelalte taxe școlare trebuie plătite de toți școlarii la înscriere.

Notă. Atragem iudeosebi atențiunea părinților, ca:

a) să nu cumpere cărți școlare zdrențuite, soioase și defectuoase, căci acele se vor confisca de profesorii de clasă;

b) să îngrijească pentru filii lor cari vin în clasele V—VIII gimm., ca aceștia să aibă uniforma școlară obligată pentru aceste clase.

c) din cl. III. g. și r. începând fiecare școlar trebuie să poarte chipiul regulamentar.

Br. șov, în 27 Iulie v. 1915

Direcțiunea.

Ș T I R I.

— 10 August n. 1915.

Ziua Maj. Sale Monarhalui. D-l primar al orașului *Dr. Schnell* a lansat cătră poporațiunea orașului Brașov următorul apel calduros:

Majestatea Sa, iubitul nostru rege își serbează la 18 August a. c. al 85-lea an dela naștere. Din acest prilej ne simțim îndemnați mai mult ca oricând să prăsnuim ziua nașterii din acest an a prea grațiosului nostru rege într-o formă deosebit de sărbătorească.

S'a implinit un an de zile de când ține rășboiul mondial, rășboiul purtat cu cinste, ba săptămănilor și lunile din urmă au dus armatele Majestății Sale din învingere în învingere.

Insuflești de aceste rezultate dorim a da expresiune de ziua serbării natale a Majestății Sale și bucuriei noastre îndoite preamărind în modul acesta această zi

natală. Spre acest scop rugăm întreaga poporațiune a orașului să-și împodobască casele cu steaguri încă din preseara zilei adică din 17 August și să ilumineze ferestrele dela locuințe. Chiar și cea mai mică flacăară, care va lumina în sara de 17 August de prin ferestrele caselor va servi drept dovadă despre dragostea și venerațiunea cu care încunjură poporațiunea orașului pe iubitul său rege *Francisc Iosif I-ul*.

Dr. Schnell primar.

Ofițer român laudat. Autorul cărții *»Noua lege militară«* — care făcuse bune servicii tuturor celor interesați în afaceri militare apărută în 1913 la *Orăștie*, locot. *Alexa Hamat* dela reg. de inf. 43, și orginar din *Caransebeș*, a primit din partea comandamentului militar din *Timișoara* în numele serviciului suprem laudă pentru serviciile prestate cu conștiențozitate și pricepere la comanda de completare a regimentului de inf. 39 din *Dobrițin* unde funcționează dela izbucnirea rășboiului. Felicitări. *»R-1«*

Pentru fondul ziaristilor a trimis cu prilejul reînnoirii abonamentului prin administrațiunea ziarului nostru d-l *Lazar Stupnean* paroh în *Fiscut* 4 cor. Muțumite.

Știri din România. Guvernul român a luat hotărârea, ca să dea o gratificație echipei de pompieri din *Constantinopol*, cari au salvat legațiunea română, cu ocazia incendiului dela *Fundukli*.

»Epoca« a anunțat într'unul din numerele trecute, că guvernul român ar fi încheiat la *Londra* un nou împrumut de 500 milioane lei. Oficiul guvernului *»L'Indépendance Roumaine«*, desminte această știre.

— Prefecții județelor din *Moldova*, au fost chemați de urgență la *București*.

Pentru masa studenților români s'au mai făcut următoarele contribuții: D-l *Elie Hociotă*, preot militar la regimentul de inf. 2, cor. 20, d-l *Ioan Luca* în loc de cunună peritoare pe mormântul neuitatei sale mame *Maria Luca* 5 cor.

Primăseacă marinimoși donatori sincere mulțumite.

Direcțiunea mesei studenților români.

Mulțămită. Primum dela d-na *Eugenie Hermann* o mulțumită publică, din prilejul unei petreceri aranjate de d-sa cu concursul capelei primășului *Gheorghe Dicu* în favorul soldaților boinavi și reconvașcenți din spitalul de rezervă VI în curtea gimnasticelei ev. D-na *Hermann* exprimă mulțumite de necontese *Mikes*, prin a cărei intervenție s'au dat soldaților două butoaie cu bere și mai multor dame și d-ni, între cari d-nele *E. Săbădeanu*, *G. B. Popp* și *M. Genovici*, cari au dăruit mai multe sute de țigarete pentru soldații răniți.

În fine se exprimă mulțumite primășului *Dicu* și capelei sale pentru concursul gratuit dat, eșecutând timp de 2 ore frumoase cântece spre bucuria și mulțumirea soldaților și a publicului numeros.

În *Polană* vor avea loc mâne, *Miercuri* exerciții de tragere la țintă.

Primirea în institutul de surdo-muți din *Timișoara*. Dela direcțiunea institutului de surdo-muți din *Timișoara* primim spre publicare următoarele: În urma pauzei de un an, cauzată de rășboi, în 1 Sept. n. a. c. din *Timișoara* se începe în nou instrucțiunea în institutul de surdo-muți. Prin aceasta toți acei părinți, cari au copiii surdo-muți de 7—10 ani și cari până acum nu au fost împărtășiți de instrucțiune, sunt provocați, ca pentru primirea lor în institut să trimită rugărele lor la direcțiunea institutului (*A siket—némák tenesvári dll. s. intézel*) de unde pot primi informațiuni mai detaliate.

Muzică la promenadă. Începând din 29 Iulie n., muzica orașului va concerta în fiecare săptă-mână *Marți, Joi* la oarele 5 p. m. și *Duminică* la oarele 11½ în *parcul Rudolf*, iar *Luni Mercuri Vineri* și *Sâmbătă* la oarele 5 p. m. la *promenada de jos*.

Aviz. Se caută un practicant sau practicantă în farmacia d-lui *Simeon Oniciu* din *Abrudbánya* (*Alsófehér m.*)

Condițiuni favorabile. Aplicare momentană.

Concurenții să se adreseze sus numitului. 2—2

»Pentru sârmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor«.

Transport din n-rul trecut 6493 c. 371.

Doamna *Melania Dr. Nic. Boeriu* soție de adv. în *Vad* 6
Cu prilejul reînnoirii abonamentului contribuție:
D-l *Lazar Stupnean* paroh în *Fiscut* 4
D-l *Vasile Tătar* în *Chibella-Sântian* 2
La oală 6505 c. 371.

Publicațiuni dela Magistratul orașului.

Procurare de bucate. Jăind și până pentru anul 1915/1916. Atragem atențiunea asupra publicațiunii Magistratului orășnec Nr. 14792/1915 — a fisată între publicațiunile de sub poartă intrării la Magistrat — în care e vorba de toți acei conducători și proprietari de institute, de aranjamente industriale și economice, cari au să susțină cu hrana de lipsă mai multe persoane în permanență.

Interesul celor provocați pretinde dela dânsii a se interesa mai de aproape de această publicațiune.

In chestia chemării sub arme. Aducem la cunoștiința publicului, că acei indivizi, cari la vizitațiunea de gloțași din *Ungaria* au fost declarați de apți, adică cei născuți în 1897 și aparținători *Austriei* sau *Bosniei* și *Herțegovinei* — cu abateri dela cele enunțate în ordinul Ministrului de hozvezi Nr. 7817/915 Pră. — n'au să se prezente la serviciu activ de rebel în 18. August a. c.

Terminal de prezentare pentru cei numiți mai sus, precum și pentru cei cari în *Ungaria* au fost încă odată vizitați, născuți în anii 1878—1888 și aparținători *Bosniei* și *Herțegovinei* — se va publica mai târziu.

În nex cu publicațiunea de convocare — alifată totdeodată — a Ministrului de hozvezi Nr. 10500/915 pres. 18 — se mai aduce și aceea la cunoștiința publicului, că cei obligari de a se prezenta (născuți în anii 1878—1876 etc. etc.) în ziua fisată și la locul indicat în foaia de legitimare pentru gloțași — au a se prezenta negreșit până la 11 oare antemeridiane.

Proiectul de buget despre trebuințele comunei orășnecști *Brașov* pe anul 1916 pregătit de Magistratul orașului, se află deus — dirpună cu toate documentele de probațiune și cu propunerea comisiunii economice — financiare a reprezentanței orășnecști — timp de 15 zile adică dela 12 până la 26 August 1915 în oareie de oficiu dela 8—12 oare a. m. în biroul din *Strada Porții* Nr. 63 etagiul I. Fiecare contribuabil comunal are voia, a lua în vedere acest proiect de buget, și a-și face asupra-i eventuale observări în scris până la 26 August 1915 trimițându-le Magistratului.

Magistratul orășnec.

Bibliografie.

În tipografia *Clurcu et Comp* a apărut broșura „Cuvinte sufleteste de *Carmen Sylva*“ tipărită cu autorizația reginei *Elisabeta* de vicarul *Orăzil* maril *V. Mangra*, spre a se distribui gratuit soldaților răniți. Cei ce doresc să aibă această broșură să se adreseze librăriei *Clurcu* în *Brașov*.

Proprietar:

Tip. A. Muresianu; Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Laca

Casă de închiriat sau de vânzare în *Blumăna* ulița *Sacului* Nr. 2. din 1 *Novembrie*.

Care constă din 6 odăi, 2 odăi pentru bae, locuința de portar, grădină.

Se poate împărți în două locuințe și separat închiria.

Informații detaliate se pot lua în ulița *Sacului* 2 a în casa vecinătății. 1—3.

Schimbare de local.

Am onoarea a aduce la cunoștiința p. t. publicului, că salonul meu de frișat pentru dăme precum și locuința mea se află în *strada Hirscher* colț cu *strada Orfanilor* Nr. 2.

Ludovica Soos Frizeură de teatru.